

Patologia organizacji - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Patologia organizacji
Kod przedmiotu	14.9-WP-PSChM-POrg
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Występuje w specjalnościach	Psychologia pracy, organizacji i zarządzania
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Tatiana Ronginska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zaprezentowanie podstawowych dysfunkcji i patologii w organizacji. Zapoznanie studentów z przejawami patologii organizacyjnych z wyszczególnieniem patologii władzy. Wskazanie przyczyn i uwarunkowań patologii organizacyjnych oraz strategii przeciwdziałania patologiom organizacyjnym.

Wymagania wstępne

Wiedza z przedmiotu Diagnostyka problemów organizacji

Zakres tematyczny

Tematyka wykładów:

- Systemowy opis patologii organizacyjnych. Zastosowanie metod analizy opisowych dla identyfikacji treści patologii organizacyjnych
- Patologia organizacji w trzech perspektywach analizy: patologii warunków pracy (kontekst ergonomiczny), patologii zachowań pracowników (kontekst zachowań organizacyjnych), patologii władzy (kontekst przywództwa)
- Dysfunkcja stosunków interpersonalnych w pracy. Rola i znaczenie stosunków interpersonalnych w organizacji. Główne przejawy patologii stosunków interpersonalnych w organizacji.
- Kryteria określające stosunki interpersonalne jako patologiczne (rodzaje patologii organizacyjnych: organizacje dramatyczne, odseparowane, depresyjne i itp.).
- Patologia mechanizmów sprawowania władzy. Typy i rodzaje władzy sprzyjające i nie sprzyjające zaangażowaniu pracowników
- Motywacja władzy i stosunek do władzy (władza instrumentalna, władza jako cel osobisty)
- Przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym wynikającym z patologii władzy
- Wybrane przykłady innych patologii - pracobolizm, rywalizacja, alienacja w pracy.
- Strategie minimalizowania skutków patologii organizacyjnych na poziomie podmiotowym i organizacyjnym.

Problematyka ćwiczeń:

- Władza jako kategoria psychologiczna, definicje władzy, rodzaje władzy, motywacja władzy
- Patologia władzy: źródła, przejawy, konsekwencje dla wydajności pracy i motywacji pracowników
- Kultura organizacyjna - rodzaje i typy kultur, patologiczna kultura w świetle mechanizmów sprawowania władzy
- Diagnostyka stylów przywództwa: przywództwo aktywne i reaktywne
- Wybrane przypadki sprawowania władzy w organizacji w zależności od charakteru organizacji
- Rola działań coachingowych i warsztatowych w aspekcie doskonalenia umiejętności kierowniczych i zapobiegania patologiom organizacji
- Systemowa analiza poszczególnych stylów realizacji zadań lidera w organizacji

Metody kształcenia

Wykład tradycyjny, prezentacje multimedialne, praca indywidualna, praca z tekstem naukowym, metoda przypadków, praca w grupach, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W efekcie zaliczenia przedmiotu studenci posiadają własny punkt widzenia na temat współzależności zjawisk prowadzących do powstawania zjawisk patologicznych w organizacjach pracowniczych. Mają świadomość możliwości oraz ograniczeń skutecznego ich rozwiązywania.	K_K02	Ćwiczenia: ocena aktywności indywidualnej i grupowej podczas identyfikowania oraz projektowania rozwiązywanie sytuacji problemowych dotyczących patologicznych sytuacji w organizacji, test wiedzy	- Wykład - Ćwiczenia
W efekcie zaliczenia przedmiotu studenci posiadają pogłębioną wiedzę na temat współczesnych zjawisk psychologicznych, wewnątrzgrupowych oraz społecznych (mikro i makro), które potencjalnie mogą prowadzić do ujawnienia się patologii w organizacjach pracowniczych.	- K_W04 - K_W09	Wykład: egzamin w formie pracy pisemnej na wybrany temat; Ćwiczenia: ocena aktywności indywidualnej i grupowej podczas identyfikowania oraz projektowania rozwiązywanie sytuacji problemowych dotyczących patologicznych sytuacji w organizacji, test wiedzy	- Wykład - Ćwiczenia
Studenci potrafią rozwiązując problemy logicznie myśleć, łączyć fakty, samodzielnie wyciągać wnioski, analizować zjawiska i procesy społeczne w oparciu o dostępną wiedzę pochodzącą z badań naukowych.	K_U11	Ćwiczenia: ocena aktywności indywidualnej i grupowej podczas identyfikowania oraz projektowania rozwiązywanie sytuacji problemowych dotyczących patologicznych sytuacji w organizacji.	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładu: Egzamin w formie pracy pisemnej zawierającej analizę i opracowanie form przeciwdziałania patologiom organizacyjnym z wyszczególnieniem patologii władzy.

Zaliczenie ćwiczeń - na podstawie:

- ocen częściowych z aktywności studenta uzyskanych w wyniku indywidualnej aktywności studenta weryfikowanej w toku dyskusji;

- ocen częściowych z aktywności studenta w pracy zespołowej weryfikowanej podczas analizy przypadków, dyskusji, podczas identyfikowania oraz projektowania rozwiązywanie sytuacji problemowych;

- wystąpienia studenta - student prezentuje wybraną patologię organizacji w oparciu o artykuł naukowy z zakresu psychologii pracy;

- sprawdzenia poziomu wiedzy teoretycznej studenta - (test 20% pytań stanowią pytania otwarte, 80% pytań stanowią pytania zamknięte, jednokrotnego wyboru – pytania zostają sformułowane w oparciu o zagadnienia omawiane na Ćwiczeniach) - student powinien zdobyć minimum 60% punktów (progi ocen z testu (60-64% 3,0; 65-69% 3,25; 70-74% 3,5; 75-79% 3,75; 80-84% 4,0; 85-99% 4,25; 90-94% 4,5; 95-97% 4,75; 98-100% 5,0;)).

Literatura podstawowa

- Stocki R., Patologie organizacyjne – diagnoza i interwencja, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005.
- Kowalewski K., Moczydłowska J. (red.), Patologie i dysfunkcje w organizacji, Wyd. Difin, Warszawa 2019.
- Strykowska, M. (red.), Funkcjonalne i dysfunkcjonalne zjawiska organizacyjne. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, 2007.
- Z. Ratajczak Z., Oblicza ludzkiej zaradności. W: Człowiek w sytuacji zagrożenia (kryzysy, katastrofy, kataklizmy). Red. K. Popiołek. Poznań 2001.
- Strykowska, M., Współczesne organizacje - Wyzwania i zagrożenia. Perspektywa Psychologiczna. Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora, 2002
- Mercz D., Profilaktyka psychospołecznych zagrożeń w miejscu pracy - od teorii do praktyki. Łódź: Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, 2011.
- Bańka A., Psychopatologia pracy. Poznań:Wydawca Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, 2016.
- Küehl, S., Schlüsselwerke der Organisationsforschung, Springer, 2015.

Literatura uzupełniająca

- Kets de Vries M., Mistyka przywództwa, Wyd. Studio EMKA, Warszawa, 2008.
- Ronginska T., Vodopyanova N.E., Poczucie alienacji w zespole wypalenia zawodowego, Psychologiczne Zeszyty Naukowe, nr 2, 2016,145-155.
- Robak E., Patologie i dysfunkcje w środowisku pracy –teoretyczne podstawy problematyki, [w:] Patologie i dysfunkcje w środowisku pracy, WWZPCz, Częstochowa 2015.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 12-04-2023 14:01)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ